

Inhaltsverzeichnis

1) Leesvaardigheid: kranteteksten 2006.....	1
2) Leesvaardigheid (kranteteksten 2006).....	7
3) Leesvaardigheid (kranteteksten 2006).....	14
4) Leesvaardigheid (kranteteksten 2006).....	20

1) Leesvaardigheid: kranteteksten 2006

Oefening 1 *Zoek in de eerste 10 teksten op, welke van de volgende stellingen correct zijn en welke niet ? Noem telkens het nummer van de tekst waarin het (correcte) antwoord te vinden is !*

- 1. In Maastricht mogen orkestjes straks niet langer dan één uur op dezelfde plek blijven staan.*
- 2. Vooral personeel in de bouw en de horeca zien er weinig in om tot hun 65ste te blijven werken.*
- 3. Buitenlandse bezoekers moeten in de toekomst geen kaartje meer kopen voor het bezoek van de Nederlandse musea.*
- 4.a) Singles die actief op zoek naar een partner zijn, kunnen bij De Greef sinds anderhalve week kiezen voor een rood mandje, en zich zo onderscheiden van klanten met een relatie.*
- 4.b) Van de nieuwe mandjes maken vooral 30-plussers gebruik.*
- 5. De appeloogst zal met 347.000 ton 9 procent hoger uitvallen dan vorig jaar.*
- 6. De beloning voor bestuurders van niet-beursgenoteerde ondernemingen steeg snel.*
- 7. In Leeuwarden wordt medio november het eerste nationale kampioenschap winkelwagenwerpen gehouden*
- 8. Na een treinongeluk lag het treinverkeer van en naar Maastricht enkele uren stil*
- 9. Dit jaar heeft 72 procent van de scholieren en studenten een vakantiebaantje*
- 10. Vorig jaar zijn 323 mensen aangehouden voor het maken van of reizen met valse kaartjes.*

Tekst 1

het beter doen - *hier: sich besser verkaufen*
de peer - *die Birne*
de fruitteler - *der Obstbauer*
de oogst - *die Ernte*
lager - *niedriger*
tegenvallen - *schlechter sein als erwartet*
in trek zijn - *beliebt sein*

Peren doen het beter dan appels

De Nederlandse fruittelers verwachten dit jaar een recordoogst van 234.000 ton peren. Dat is 17 procent meer dan vorig jaar en de oogst overtreft ook het oude recordjaar 2004. De appeloogst zal met 347.000 ton 9 procent lager uitvallen dan vorig jaar, toen de oogst ook al tegenviel. De cijfers kunnen nog worden beïnvloed door het weer.

De teelt van peren is al enkele jaren lucratiever dan de productie van appels. Vooral peren van het ras Conference doen het goed. De Conference is in trek in het buitenland en is goed te bewaren.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 11 juli 2006

oefening: peren doen het beter dan ..., maar slechter dan ... / appels / mandarijnen / pruimen

Tekst 2

de jongeren - *die Jugendlichen*

het vakantiewerk - *die Ferienarbeit*

het baantje - *der Job*

het opleidingsniveau - *das Ausbildungsniveau*

nauwelijks - *kaum*

iets opstrijken - *etwas einstreichen*

Meer jongeren doen vakantiewerk

Steeds meer jongeren doen vakantiewerk. Uit een onderzoek van vakcentrale FNV blijkt dat dit jaar 72 procent van de scholieren en studenten een vakantiebaantje heeft. Vorig jaar was dat zestig procent. Het opleidingsniveau van jongeren met vakantiewerk maakt nauwelijks uit. Bijna de helft verdient vier tot zes euro bruto. Een op de tien weet 10 euro of meer op te strijken.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 11 juli 2006

Tekst 3

beperkt - *beschränkt*

iets aanpakken - *hier: sich etwas/jemanden vorknöpfen*

de horeca (hotel-restaurant-café) - *das Gaststättengewerbe*

de klant - *der Kunde*

horendol - *irre*

het deuntje - *die Melodie*

de vergunning - *die Genehmigung*

straks - *künftig*

tegelijktijd - *gleichzeitig*

Maastricht weert eentonige straatmuzikant

De gemeente Maastricht gaat straatmuzikanten met een beperkt repertoire aanpakken. Horecaondernemers en klanten worden vaak horendol van orkestjes die soms maar een nummer ten gehore kunnen brengen en bij de terrasjes voortdurend hetzelfde deuntje spelen. De gemeente gaat de vergunningen wijzigen waardoor meer muzikanten een kans krijgen en het muziekaanbod gevarieerder wordt. Bovendien mogen orkestjes straks niet langer

dan een half uur op dezelfde plek blijven staan en stelt de gemeente Maastricht een route vast met een exact tijdschema. Zo moet voorkomen worden dat meerdere muzikanten en orkestjes tegelijkertijd op een plek zijn en een kakafonie aan klanken veroorzaken.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 29 juni 2006

Tekst 4

het kampioenschap - *die Meisterschaft*

de winkelwagenwerper - *der Einkaufswagenwerfer*

het doel - *das Tor, das Ziel*

slingeren - *schleudern*

alvast - *inzwischen, bereits*

het parkeerterrein - *der Parkplatz*

Kampioenschap voor winkelwagenwerpers

In Leeuwarden wordt medio september het eerste nationale kampioenschap winkelwagenwerpen gehouden. De karretjes van de supermarkt moeten daarbij van een grote afstand in een doel worden geslingerd.

Organisator Super de Boer heeft vijf andere supermarkten in Nederland bereid gevonden een voorronde te organiseren. Er worden er nog meer gevraagd. Voor de finale in de Friese hoofdstad is alvast een groot parkeerterrein gereserveerd.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep

Editie: Nederlands Nieuws, 27 juni 2006

Tekst 5

de fraude - *der Betrug*

het treinkaartje - *die Zugfahrkarte*

de OV-jaarkaart - *die Jahresnetzkarte (für den öffentlichen Verkehr)*

het topje van de ijsberg - *die Spitze des Eisbergs*

de knutselaar - *der Bastler*

Jaarlijks voor miljoenen aan fraude met valse treinkaartjes

Criminele groepen verdienen jaarlijks vele miljoenen euro's door fraude met treinkaartjes en OV-jaarkaarten. Vorig jaar zijn 233 mensen aangehouden voor het maken van of reizen met valse kaartjes; de spoorwegpolitie spreekt van 'het topje van de ijsberg'.

Onder meer zijn beroepsvervalsers actief die handelen in maandkaarten. Eerder dit jaar arresteerde de Marechaussee op Schiphol vier mensen die op grote schaal valse treinkaartjes maakten en verkochten. Ook hebben de Nederlandse Spoorwegen last van 'thuisknutselaars';

mensen die bijvoorbeeld een kleurenkopie maken van een vervoersabonnement en daar een foto van zichzelf opplakken.

De NS laat sinds 2004 extra controles uitvoeren op vervalste treinkaartjes. Het bedrijf verwacht dat de fraude zal afnemen na de invoering van de OV-chipkaart.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 10 juni 2006

Tekst 6

paars - *lila*

het mandje - *der Einkaufskorb*

de klant - *der Kunde*

uitwisselen - *austauschen*

de vrijgezel - *der Junggeselle*

de 30-plusser - *Person über 30*

de kroeg - *die Kneipe*

de plek - *der Ort*

iets bevestigen - *etwas bestätigen*

de woordvoerster - *die Sprecherin*

Shoppen voor een date

Bij Plus Supermarkt De Greef in Almere-Buiten kunnen singles actief op zoek naar een partner. Alleenstaanden kunnen bij De Greef sinds anderhalve week kiezen voor een paars mandje, en zich zo onderscheiden van klanten met een relatie en een gewoon winkelmandje. De opvallende mandjes zijn een succes, zo stelt bedrijfsleider Ed de Greef, die mensen met paarse mandjes gesprekken ziet aangaan en telefoonnummers uitwisselen.

De Greef heeft de vrijgezellenmandjes ingevoerd op verzoek van enkele vrouwelijke klanten. Vooral 30-plussers maken gebruik van de nieuwe mandjes; volgens de bedrijfsleider komt dat omdat ze minder naar de kroeg gaan en de supermarkt daarom de aangewezen plek is om contact te leggen. Dat wordt bevestigd door een woordvoerster van het Centraal Bureau Levensmiddelenhandel; zij zegt dat mensen in andere supermarkten bij elkaar in het mandje kijken om te zien of er veel een-persoonsmaaltijden inliggen.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 26 juni 2006

Tekst 7

de treinbotsing - *das Zugunglück, der Zugzusammenstoß*

gewond raken - *verletzt werden*

botsen op - *zusammenstoßen/kollidieren mit, prallen auf*

de stoptrein - *der Nahverkehrszug*

de botbreuk - *der Knochenbruch*

de kneuzing - *die Prellung*

het letsel - *die Verletzung*

Tientallen gewonden bij treinbotsing in Maastricht

Bij een botsing tussen twee treinen op het station van Maastricht zijn 41 mensen gewond geraakt. Een binnenkomende passagierstrein uit Kerkrade botste op een stilstaande lege trein. In totaal zaten er 65 mensen in de stoptrein. Een van de gewonden is er ernstig aan toe. Twee mensen liepen botbreuken op, de anderen hebben kneuzingen of ander licht letsel. Het station werd meteen na de botsing ontruimd en het treinverkeer van en naar Maastricht lag enkele uren stil. Naar de oorzaak van het ongeluk is een onderzoek ingesteld.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 24 juni 2006

Tekst 8

het/de animo (voor iets) - *die Lust (zu/auf etwas)*

de pensioenleeftijd - *das Rentenalter*

verreweg - *weitaus*

vier op/van de vijf - *vier von fünf*

opgebrand - *erschöpft, ausgelaugt*

de bouwvakker - *der Bauarbeiter*

het lawaai - *der Lärm*

Weinig animo voor werken tot pensioenleeftijd

Verreweg de meeste werknemers zien er weinig in om tot hun 65ste te blijven werken. Vier op de vijf willen al voor hun pensioenleeftijd stoppen, zo blijkt uit onderzoek van het Centraal Bureau voor de Statistiek en kennisinstituut TNO.

Drie van de vijf werknemers denken zelfs dat ze voor hun 65ste zijn opgebrand. Dat geldt vooral voor personeel in de bouw en de horeca. Bouwvakkers doen zwaar lichamelijk werk en hebben in hun werk veel last van lawaai. Personeel in de horeca klaagt vaak dat het onder hoge tijdsdruk moet werken.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 19 juni 2006

Tekst 9

het salaris - *das Gehalt*

de topbestuurder - *der Spitzenmanager*

beursgenoteerd - *börsennotiert*

het jaarverslag - *der Geschäftsbericht*

Salarissen topbestuurders weer fors hoger

De salarissen van bestuurders van grote beursgenoteerde ondernemingen zijn vorig jaar met gemiddeld tien procent gestegen. De bestuurders van de allergrootste AEX-ondernemingen zagen hun beloning zelfs met 20 of meer procent toenemen. Dat blijkt uit het jaarlijkse onderzoek van de Volkskrant naar de topsalarissen. De beloning voor bestuurders van niet-beursgenoteerde ondernemingen stegen minder snel. Volgens de Volkskrant hebben ondernemingen ieder jaar meer pagina's in hun jaarverslagen nodig om uit te leggen waarom hun

bestuurders zoveel verdienen.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 17 juni 2006

Tekst 10

de collectie - *die Sammlung*

het cultureel erfgoed - *das Kulturerbe*

ingaan tegen iets - *einer Sache entgegengetreten*

best - (*hier:*) *durchaus, sehr wohl*

de bioscoop - *das Kino*

Nederlander straks gratis naar veel musea

De vaste collecties van Rijksmusea worden gratis toegankelijk. Een Kamermeerderheid steunt een voorstel van PvdA, VVD en de SP, die vinden dat het cultureel erfgoed voor Nederlanders gratis te zien moet zijn. Buitenlandse bezoekers moeten ook in de toekomst gewoon een kaartje kopen.

De Kamer gaat met de wijziging in tegen de wens van staatssecretaris Medy van der Laan. Die ziet bezwaren omdat er sprake zou zijn van discriminatie. Eerder heeft een Europese rechter om die reden een zelfde soort regeling in Italië verboden. Van der Laan vindt daarbij dat Nederlanders best kunnen betalen voor een bezoekje aan een museum, omdat ze dat ook moeten voor bijvoorbeeld de bioscoop.

De musea zelf betwijfelen of het nieuwe beleid uitvoerbaar is.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 10 juni 2006

Oplossing 1 : 2006

Tekst 1 De appeloogst zal met 347.000 ton 9 procent **lager** uitvallen dan vorig jaar

Tekst 2 dit jaar 72 procent van de scholieren en studenten een vakantiebaantje heeft

Tekst 3 mogen orkestjes straks niet langer dan een **half** uur op dezelfde plek blijven staan en Maastricht

Tekst 4 In Leeuwarden wordt medio **september** het eerste nationale kampioenschap winkelwagenwerpen gehouden

Tekst 5 Vorig jaar zijn **233** mensen aangehouden voor het maken van of reizen met valse kaartjes;

Tekst 6

singles actief op zoek naar een partner. Alleenstaanden kunnen bij De Greef sinds anderhalve week kiezen voor een **paars** mandje, en zich zo onderscheiden van klanten met een relatie en een gewoon winkelmandje

Vooraf 30-plussers maken gebruik van de nieuwe mandjes

Tekst 7 het treinverkeer van en naar Maastricht lag enkele uren stil

Tekst 8 Verreweg de meeste werknemers zien er weinig in om tot hun 65ste te blijven werken. Vier vooral voor personeel in de bouw en de horeca

Tekst 9 De beloning voor bestuurders van niet-beursgenoteerde ondernemingen stegen minder snel.

Tekst 10 Buitenlandse bezoekers moeten ook in de toekomst gewoon een kaartje kopen.

2) Leesvaardigheid (krantenteksten 2006)

Oefening 2

Zoek in de volgende 10 teksten op, welke van de volgende stellingen correct zijn en welke niet? Noem telkens het nummer van de tekst waarin het (correcte) antwoord te vinden is!

1. De nieuwe partij *Naasteliefde, Promiscuïteit en Diversiteit (NPD)* streeft naar legalisatie van kinderporno en van seks tussen volwassenen en kinderen.
2. In Vlaanderen is het gebruik van het openbaar vervoer fors gegroeid na experimenten met gratis openbaar vervoer.
3. 'happy slapping', een vorm van mishandeling, komt in Nederland nauwelijks voor
4. Schilder, beeldhouwer en dichter Karel Appel maakte bij zijn beeldhouwwerk veelvuldig gebruik van afval.
5. De meeste fraudegevallen kwamen aan het licht bij het ministerie van de Belastingdienst
- 6.a) Een leerling van het Niftarlake College legde vast hoe twee jongens een klasgenote in elkaar sloegen.
- b) Een andere scholier die het filmpje op internet zette, wordt niet van school gestuurd.
7. In 2010 zijn er mogelijk 175.000 hoger opgeleiden te weinig om aan de vraag van bedrijven te kunnen voldoen
8. Bierbrouwer Heineken denkt in de problemen te komen door een tekort aan bierkratten. Voetbalkijkers blijken die te gebruiken om tribunes van te bouwen
9. Alle 440 65-plussers op Ameland kunnen per 1 mei gratis met de bus reizen. De kosten, 45.000 euro, worden door de drie partijen gedeeld.
10. Uit een proef in het afgelopen jaar is gebleken dat ook scholieren met matige eindexamencijfers zich ook vaak ontwikkelen tot matige studenten.

Tekst 11

het tekort - *der Mangel*
het bierkrat - *der Bierkasten*
in stijl - *stilvoll, stilgerecht*
de slijter - *der Getränkehändler*
de noodkreet - *der Hilferuf*
het kasteel - *die Burg*

Tekort aan bierkratten door WK voetbal

Bierbrouwer Heineken denkt in de problemen te komen door een tekort aan bierkratten. Voetbalkijkers blijken die te gebruiken om tribunes van te bouwen, om zo in stijl het WK te kunnen volgen. Heineken zegt nog maar voor twee dagen kratten te hebben, en plaatst dinsdag een oproep in de dagbladen met het verzoek ze terug te brengen naar slijter of supermarkt. Extra probleem is dat consumenten vanwege het mooie weer de afgelopen dagen grotere hoeveelheden bier hebben ingeslagen dan normaal. Vervolgens hebben veel kratten dus een nieuwe bestemming gekregen als zitplaats. 'Voor een beetje tribune zijn al gauw een paar honderd kratten nodig', weet de zegsman van Heineken. De concurrentie zegt geen tekort aan kratten te hebben en is dan ook verbaasd over de noodkreet van Heineken. Marketingdirecteur Peer Swinkels van Bavaria vindt het 'een vreemd verhaal', en Grolsch wijst erop dat er miljoenen kratten in omloop zijn. 'Ik kan me niet voorstellen dat een paar bierkastelen voor problemen zorgen', zegt de Grolschwoordvoerder.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 12 juni 2006

Tekst 12

iem. in de kraag vatten - *jemanden verhaften*
willekeurig - *beliebig, willkürlich*
het mobieltje - *das Handy*
de geweldpleging - *die Gewalttätigkeit*

Tieners aangehouden na gefilmde mishandeling

In Enschede zijn twee tieners van 15 jaar aangehouden na 'happy slapping', het voor de videocamera mishandelen van willekeurige mensen. Ze werden in de kraag gevat toen ze op het politiebureau een mobieltje kwamen ophalen. Daarmee hadden ze de mishandeling van een 11-jarige plaatsgenoot gefilmd.

De vader van het slachtoffer had de daders achterhaald en de mobiele telefoon afgepakt. Die bracht hij als bewijsmateriaal naar de politie. Toen vader en zoon op het bureau hun verhaal deden, kwamen de twee daders de telefoon ophalen. Ze werden aangehouden wegens mishandeling en openlijke geweldpleging.

Deze vorm van mishandeling duikt in Nederland steeds vaker op. De beelden worden met de mobiele telefoon of via internet verspreid.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 4 juni 2006

Tekst 13

de pedofiel - *der Pädophile*

de oprichter - *der Gründer*

de naaktloperij - *die Freikörperkultur (FKK)*

ziekelyk - *krankhaft*

de SGP ('Staatkundig Gereformeerde Partij') - *eine niederländische christlich-reformierte Partei*

Pedofielen richten politieke partij op

Nederland krijgt er een politieke partij bij die opkomt voor pedofielen. De nieuwe partij Naastenliefde, Vrijheid en Diversiteit (NVD) streeft naar legalisatie van kinderporno en van seks tussen volwassenen en kinderen. De partij wordt woensdag officieel opgericht.

Een van de oprichters is de 62-jarige Ad van den Berg, oud-voorzitter van Martijn, de belangenorganisatie voor pedofielen.

Hij stelt dat de NVD geen partij rond slechts een thema is. Andere punten uit het partijprogramma zijn onder meer: afschaffing van het kabinet en de Eerste Kamer, legalisatie van drugs en naaktloperij, en automatisch levenslange gevangenisstraf bij een tweede veroordeling wegens moord. De SGP en Tweede-Kamerlid Wilders hebben de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken vragen gesteld. Wilders spreekt van een partij met 'ziekelyke ideeën'. Hij wil dat de ministers onderzoeken of de NVD kan worden verboden.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 30 mei 2006

Tekst 14

terugkomen van iets - *etwas rückgängig machen, etwas widerrufen*

de selectie - *die Auswahl*

doorgaans - *in der Regel*

de voorstander - *der Befürworter, der Vertreter, der Verfechter*

de numerus fixus - *der Numerus clausus*

Leiden komt terug van selectie studenten

De Universiteit Leiden stopt met het selecteren van toekomstige studenten. Uit een proef in het

afgelopen jaar is gebleken dat ook scholieren met matige eindexamencijfers zich vaak ontwikkelen tot goede studenten. Bovendien melden zich doorgaans maar een paar studenten meer dan de beschikbare studieplaatsen, waardoor selectie nauwelijks nodig is. De Leidse universiteit was voorstander van selectie aan de poort om zo bij alle studierichtingen het niveau van de studenten te kunnen verhogen. Overigens blijft er wel een numerus fixus bestaan bij erg populaire studies zoals psychologie en rechtswetenschappen.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 26 mei 2006

Tekst 15

het topberaad - *der Gipfel, das Gipfelgespräch*

de top - *der Gipfel*

het tekort - *der Mangel*

het najaar - *der Herbst*

het middelbaar onderwijs - *der weiterführende Unterricht*

het hoger onderwijs - *der akademische Unterricht, die Universität*

terrein verliezen - *an Boden verlieren*

erkennen - *zugeben, anerkennen*

het beleid - *die Politik*

Topberaad over tekort aan hoger opgeleiden

Het kabinet, onderwijsorganisaties, werkgevers en vakbonden houden dit najaar topberaad over het dreigend tekort aan hoger opgeleiden. De top is een initiatief van de HBO-raad en de Raad voor Werk en Inkomen. Volgens hen zijn er in 2010 mogelijk 75.000 hoger opgeleiden te weinig om aan de vraag van bedrijven te kunnen voldoen. Dat komt onder meer doordat te weinig studenten na hun middelbare beroepsopleiding willen doorstromen naar het hoger onderwijs. Ook beëindigen veel studenten hun opleiding zonder diploma. Volgens de RWI en de HBO-raad verliest Nederland ook internationaal gezien terrein.

Premier Balkenende erkent dat er problemen zijn, maar zegt dat het kabinet al veel extra geld heeft vrijgemaakt voor onderwijs. Hij ziet de top als een stimulans om het beleid voort te zetten.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 18 mei 2006

Tekst 16

het openbaar vervoer - *die öffentlichen Verkehrsmittel*

de forens - *der Pendler*

het woon-werk-verkeer - *der Pendelverkehr, der Verkehr zwischen Wohn- und Arbeitsort*

de proef - *der Test, der Versuch*

fors groeien - *stark ansteigen/zunehmen*

Experiment met gratis openbaar vervoer

Minister Peijs van Verkeer gaat experimenteren met gratis of goedkoop openbaar vervoer voor forenzen, op plaatsen waar vaak files staan. Peijs wil onder meer nagaan of goedkoop openbaar

vervoer voor het woon-werk-verkeer er inderdaad toe leidt dat de steden beter bereikbaar worden. De kosten zouden moeten worden betaald door de overheid, of door een bedrijf of ministerie.

Peijs reageert met het plan op een initiatiefnota uit 2004 van de PvdA, waarin werd gepleit voor een proef met gratis bus, tram of metro. Ook is het plan gebaseerd op onderzoek uit Vlaanderen, waar het gebruik van het openbaar vervoer fors is gegroeid na experimenten met gratis openbaar vervoer.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldroep

Editie: Nederlands Nieuws, 17 mei 2006

Tekst 17

de bejaarde - *der Rentner*

de 65-plusser - *Person über 65*

in feite - *eigentlich, faktisch*

de bezuiniging - *die Einsparung*

het openbaar vervoer - *die öffentlichen Verkehrsmittel*

dalen - *zurückgehen, abnehmen*

de uitkomst - *das Resultat*

Bejaarden op Ameland gratis met de bus

Alle 440 65-plussers op Ameland kunnen per 1 april gratis met de bus reizen. Voorlopig gaat het om een proef van een jaar.

Het plan is in feite een vlucht naar voren. Aanvankelijk dreigde door bezuinigingen een verslechtering van het openbaar vervoer, met als gevolg dat het dorpje Buren minder bereikbaar zou worden. Ondernemers zagen hun omzet dalen en stapten naar de gemeente. Samen gingen ze met busvervoerder Arriva om tafel, met gratis busvervoer voor gepensioneerden als uitkomst. De kosten, 45.000 euro, worden door de drie partijen gedeeld.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldroep Editie: Nederlands Nieuws, 14 maart 2005

Tekst 18

roemrucht - *weltberühmt, weltbekannt*

bevlogen - *leidenschaftlich; schöpferisch*

de opschudding - *die Aufregung, der Aufruhr, der Wirbel*

in de smaak vallen - *Anklang finden*

Roemruchte loopbaan van bevlogen Appel ten einde

Schilder, beeldhouwer en dichter Karel Appel is overleden. Appel was een van de oprichters van het kunstenaarscollectief de CoBrA-beweging, samen met onder anderen Corneille en Constant. Deze beweging keerde zich af van de traditionele schilderkunst en maakte veel gebruik van

mens- en diermotieven.

Appels experimentele kunst met felle kleuren en simpele vormen veroorzaakte vooral in de jaren veertig en vijftig veel opschudding in Nederland. Zijn muurschildering 'Vragende kinderen' in het stadhuis van Amsterdam viel niet in de smaak en werd tien jaar lang bedekt. Bij zijn beeldhouwwerk maakte hij veelvuldig gebruik van afval.

Vanaf de jaren zestig werd Appel steeds meer gewaardeerd in het buitenland. Hij had exposities in onder meer Basel en Brussel, maar ook in de Verenigde Staten en Canada.

Karel Appel overleed in zijn woonplaats Zürich. Hij is 85 jaar geworden.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 4 mei 2006

Tekst 19

de fraude - *der Betrug*

frauderen - *betrügen*

de rijksambtenaar - *der Staatsbeamte*

betrappen - *erwischen, ertappen*

op de voet volgen - *auf dem Fuße folgen*

verdacht - *verdächtig, suspekt*

Ruim twee keer zoveel frauderende ambtenaren

Het aantal rijksambtenaren dat op fraude wordt betrapt, is vorig jaar explosief gestegen. In totaal maakten 136 ambtenaren zich schuldig aan fraude; een jaar eerder waren dat er 59.

Vooraf diefstal en misbruik van e-mail en internet kwamen vaak voor. Volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken is de toename te verklaren doordat er scherper op fraude wordt gecontroleerd.

De meeste fraudegevallen kwamen aan het licht bij het ministerie van Verkeer en Waterstaat, op de voet gevolgd door de Belastingdienst. Het ministerie van Onderwijs meldde helemaal geen fraudegevallen. Dat vindt PvdA-Kamerlid Depla juist weer verdacht. Hij denkt dat er op het departement niet goed is gecontroleerd.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 1 mei 2006

Tekst 20

wegsturen - *hier: von der Schule verweisen, wegschicken*

de scholier - *der Schüler*

de klasgenote - *die Klassenkameradin*

iemand in elkaar slaan - *jemanden zusammenschlagen*

iets op zijn kerfstok hebben - *etwas auf dem Kerbholz haben*

iemand aanmoedigen - *jemanden ermutigen*

de vechtpartij - *die Schlägerei*

binnenkort - *in Kürze*

School in Maarssen stuurt vier scholieren weg

Een leerling van het Niftarlake College in Maarssen wordt van school gestuurd omdat hij met zijn camera in zijn mobiele telefoon vastlegde hoe twee meisjes een klasgenote in elkaar sloegen. Hij had ook nog iets anders op zijn kerfstok, maar daarover wil de school niets zeggen.

Een andere scholier die het filmpje op internet zette, wordt ook van school gestuurd. Op het filmpje is te zien hoe andere scholieren de twee meisjes aanmoedigen. De twee daders, die volgens de schoolleiding al eerder betrokken waren bij vechtpartijen, worden binnenkort weggestuurd en zullen voor de kinderrechter moeten verschijnen.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep

Editie: Nederlands Nieuws, 22 maart 2006

OPLOSSING

Tekst 11 Bierbrouwer Heineken denkt in de problemen te komen door een tekort aan bierkratten. Voetbalkijkers blijken die te gebruiken om tribunes van te bouwen

Tekst 12 'happy slapping', een vorm van mishandeling, duikt in Nederland **steeds vaker** op

Tekst 13 De nieuwe partij Naasteliefde, **Vrijheid** en Diversiteit (NVD) streeft naar legalisatie van kinderporno en van seks tussen volwassenen en kinderen.

Tekst 14 Uit een proef in het afgelopen jaar is gebleken dat ook scholieren met matige eindexamencijfers zich vaak ontwikkelen tot **goede** studenten.

Tekst 15 Volgens hen zijn er in 2010 mogelijk **75.000** hoger opgeleiden te weinig om aan de vraag van bedrijven te kunnen voldoen

Tekst 16 Vlaanderen, waar het gebruik van het openbaar vervoer fors is gegroeid na experimenten met gratis openbaar vervoer

Tekst 17 Alle 440 65-plussers op Ameland kunnen per 1 **april** gratis met de bus reizen. De kosten, 45.000 euro, worden door de drie partijen gedeeld.

Tekst 18 Schilder, beeldhouwer en dichter Karel Appel maakte bij zijn beeldhouwwerk veelvuldig gebruik van afval.

Tekst 19

De meeste fraudegevallen kwamen aan het licht bij **het ministerie van Verkeer en Waterstaat**, op de voet gevolgd door de Belastingdienst

Tekst 20

Een leerling van het Niftarlake College legde vast hoe twee **meisjes** een klasgenote in elkaar sloegen. Een andere scholier die het filmpje op internet zette, wordt **ook** van school gestuurd

3) Leesvaardigheid (krantenteksten 2006)

Oefening 3

Zoek in de volgende 10 teksten op, welke van de volgende stellingen correct zijn en welke niet? Noem telkens het nummer van de tekst waarin het (correcte) antwoord te vinden is!

1. *Nederlanders blijken hun talen te kennen: 75 procent zegt minstens twee buitenlandse talen te spreken.*
2. *Voordat de Friezen ook maar dachten aan een Elfstedentocht, was er in 1676 in Zuid-Holland de Twaalfstedentocht.*
- 3.a) *De rechtbank in Den Bosch heeft woensdag de 65-jarige G. van Z. uit Den Bosch schuldig verklaard aan de dood van zijn even oude onderbuurvrouw. De man kreeg geen straf opgelegd.*
b) *Het vonnis is conform de eis van de officier van justitie*
4. *In 'slimme' auto's ziet de elektronica erop toe dat de auto niet van de rijbaan afwijkt.*
5. *In bioscopen worden bezoekers die hard praten, telefoneren of anderszins overlast veroorzaken, gewaarschuwd en krijgen een boete van 75 Euro opgelegd*
6. *Hoofdcommissaris Welten van de Amsterdamse politie wil dat zijn agenten er voortaan beschaafd uitzien; te dikke politiemensen moeten afvallen, aldus Welten*
7. *Opnieuw is geheime informatie van het ministerie van Defensie in een huurauto achtergelaten. Ditmaal betrof het informatie over de Nederlandse militairen in Afghanistan*
8. *Door de coffeeshops naar de invalswegen aan de grens te verplaatsen, verwacht Maastricht de overlast van Belgische en Duitse drugstoeristen terug te dringen*
9. *Met de Betuwelijn hoopte men aanvankelijk en verkeersproblemen in de noordelijke Randstad op te lossen*
10. *Jaarlijks moeten zo'n 120 mensen naar de afdeling spoedeisende hulp van een ziekenhuis, omdat zij gewond zijn geraakt tijdens het midgetgolven*

Tekst 31

de proef - *der Test*

slim - *schlau*

Rijkswaterstaat - *die Straßen- und Wasserbaubehörde*

voldoende - *ausreichend*

de rijbaan - *die Fahrbahn*

de verkeersveiligheid - *die Verkehrssicherheit*

de vertraging - *die Verspätung*

het milieu - *die Umwelt*

het najaar - *der Herbst*

Proef met 'slimme' auto's

Rijkswaterstaat is begonnen met een proef met 'slimme' auto's. Twintig wagens zijn uitgerust met elektronische apparatuur die er onder meer voor zorgt dat er voldoende afstand tot andere auto's wordt gehouden. Ook ziet de elektronica erop toe dat de auto niet van de rijbaan afwijkt. Rijkswaterstaat verwacht dat de hulpmiddelen leiden tot een grotere verkeersveiligheid en minder vertragingen op de weg. Ook het milieu zou profiteren. De proef loopt tot de zomer. De resultaten worden in het najaar bekend.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 14 maart 2005

Tekst 32

EHBO (Eerste Hulp Bij Ongelukken)- *die Erste Hilfe, die Unfallhilfe*
het oogletsel - *die Augenverletzung*
uit cijfers blijken - *aus Zahlen hervorgehen*
de pols - *das Handgelenk*
de gehaastheid - *die Eile*
de tegenstander - *der Gegner*

120 mensen per jaar naar EHBO door darts

Jaarlijks moeten zo'n 120 mensen naar de afdeling spoedeisende hulp van een ziekenhuis, omdat zij gewond zijn geraakt tijdens het darten. In veel gevallen gaat het om oogletsel of verwondingen aan de hand. Het blijkt uit cijfers van Consument en Veiligheid, die de ongelukken sinds de opkomst van het darten in Nederland onder de loep heeft genomen. De helft van de slachtoffers heeft verwondingen aan ,hand, pols of vinger. Zij raken gewond door gehaastheid ,van de tegenstander, die niet wacht tot de andere speler ,zijn pijltjes van het bord heeft weggehaald. Twaalf mensen kregen een pijltje in het oog.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 22 februari 2005

Tekst 33

de Elfstedentocht - *Elfstädtetour auf dem Eis in der Provinz Friesland*
uit iets naar voren komen - *aus etwas hervorgehen*
weerkundig - *meteorologisch*
duizend jaar weer - *tausend Jahre Wetter*
de Lage Landen - *gemeint sind: Niederlande und Belgien*
vertrekken - *losfahren*
de molenaar - *der Müller*
de schaats - *der Schlittschuh*
onder meer - *u.a. (unter anderem)*
bestrijken - *umfassen*
nooit kouder dan 30 graden onder nul - *nie kälter als minus 30 Grad*

'Eerste Elfstedentocht was in 1740'

De eerste Elfstedentocht is waarschijnlijk gereden in 1740. Dat komt naar voren uit een reconstructie van de weerkundig historicus Jan Buisman, verschenen in het vijfde deel van zijn standaardwerk 'Duizend jaar weer, wind en water in de Lage Landen'. Het boek werd

dinsdag gepresenteerd.

Buisman schrijft ook dat Friesland niet de primeur had met een stedentocht. Voordat de Friezen ook maar dachten aan een Elfstedentocht, was er in 1676 in Noord-Holland de Twaalfstedentocht. Op 13 december van dat jaar vertrok de molenaar Claas Caaskoper uit Koog aan de Zaan om vier uur 's nachts met drie vrienden op de schaats. De tocht voerde vanuit Haarlem langs onder meer Purmerend, Medemblik en Amsterdam.

Het boek bestrijkt de jaren tussen 1675 en 1750. De Kleine IJstijd bereikte toen qua temperatuur een dieptepunt, al was het in Nederland nooit kouder dan 30 graden onder nul.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 22 februari 2005

Tekst 34

de talenkennis - *die Sprachkenntnisse*

meertalig - *mehrsprachig*

beter scoren - *besser abschneiden*

iemand ondervragen - *jemanden befragen*

Nederlanders in EU-top met talenkennis

Nederlanders blijken hun talen te kennen: 75 procent zegt minstens twee buitenlandse talen te spreken. Alleen de Luxemburgers scoren beter in meertaligheid. In het groothertogdom spreekt 93 procent twee of meer talen, zo blijkt uit onderzoek van de Europese Commissie.

De commissie ondervroeg bijna 30.000 burgers in de 25 EU-landen en de kandidaatlanden Bulgarije, Roemenie, Kroatie en Turkije. Gemiddeld spreekt 28 procent van de EU-burgers twee of meer talen naast zijn moedertaal.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 22 februari 2005

Tekst 35

de bloempot - *der Blumentopf*

de onderbuurvrouw - *die untere Nachbarin, die Nachbarin von unten*

het vonnis - *das Urteil*

de eis - *hier: der Strafantrag*

de officier van justitie - *der Staatsanwalt*

Geen straf voor dood na val bloempot

DEN BOSCH - De rechtbank in Den Bosch heeft woensdag de 65-jarige G. van Z. uit Den Bosch schuldig verklaard aan de dood van zijn even oude onderbuurvrouw. Door een windvlaag kreeg zij begin augustus een bloempot op haar hoofd, afkomstig van zijn balkon. De man kreeg geen straf opgelegd.

Volgens de rechtbank is de man al voldoende gestraft door de dood van zijn onderbuurvrouw. Het vonnis is conform de eis van de officier van justitie.

De onderbuurvrouw overleed eind augustus aan de gevolgen van de val van de bloempot op haar hoofd. Toen ze gewond raakte, was ze met haar kleindochter op weg naar een bespreking van bewoners van het appartementencomplex, die zou gaan over het plaatsen van schermen op de balkonranden. Ook Van Z. was aanwezig bij die bijeenkomst, die al was begonnen.

De rechtbank verwijt Van Z. dat hij zich onvoldoende heeft gerealiseerd wat het gevolg zou kunnen zijn van het plaatsen van een 9 kilo zware bloempot op de rand van een balkon op de zesde verdieping. De bloempot met daarin een tomatenplant stond op de wind en was niet vastgebonden.

Bron:

<http://www.volkskrant.nl> 22 februari 2006

Tekst 36

iets laten rondslingeren - *etwas herumliegen lassen*

Defensie - *das Verteidigungsministerium*

de huurauto - *der Mietwagen*

de memorystick, de computer-geheugenstick - *der USB-Stick*

iets kwijtraken - *etwas verlieren*

Defensie laat weer geheime rondslingeren

Opnieuw is geheime informatie van het ministerie van Defensie in een huurauto achtergelaten. Ditmaal betrof het informatie over de Nederlandse militairen in Afghanistan en de beveiliging van minister Kamp.

De computer-geheugenstick is gevonden door twee jongens die het hebben terugbezorgd bij Defensie, maar er wel zelf eerst een kopie van hadden gemaakt. Het is de tweede keer in korte tijd dat Defensie zo'n memorystick kwijtraakt. Vorige maand betrof het informatie van de Militaire Inlichtingendienst MIVD. GroenLinks zal minister Kamp donderdag om opheldering vragen.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldroep Editie: Nederlands Nieuws, 1 februari 2006

Tekst 37

de wiet - *das Gras, das Marihuana*

de buurgemeente - *die Nachbargemeinde*

blijken - *sich herausstellen*

iets verplaatsen - *etwas verlegen*

de voorlichtingsavond - *der Informationsabend*

kanttekeningen bij iets plaatsen - *Bemerkungen zu einer Sache machen*

het begrip - *das Verständnis*

Regio kritisch over wietboulevard Maastricht

Het plan voor een wietboulevard aan de rand van Maastricht vindt weinig enthousiasme bij de buurgemeenten. De meeste zijn bang dat Maastricht z'n drugsprobleem daarmee deels op hun bordje legt. Dat bleek tijdens een informatie-avond over het plan om coffeeshops uit de binnenstad naar de buitengebieden te verplaatsen.

De voorlichtingsavond was bestemd voor de bestuurders van buurgemeenten, zowel uit Nederland als België. Door de coffeeshops naar de invalswegen aan de grens te verplaatsen, verwacht Maastricht de overlast van Belgische en Franse drugstoeristen terug te dringen. Hoewel de meeste buurgemeenten daar kritische kanttekeningen bij plaatsten, was er bij enkele ook begrip. Meerssen bijvoorbeeld wil met Maastricht meedenken over oplossingen en ook de

Belgische gemeente Riemst heeft sympathie voor de plannen.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 1 februari 2006

Tekst 38

de aanleg - *der Bau*

op losse schroeven staan - *ungewiss sein, in der Schwebe sein*

de spoorverbinding - *die Bahnverbindung*

de Randstad - *Name für das Ballungsgebiet im Nordwesten der Niederlande*

een probleem oplossen - *ein Problem lösen*

Twijfel over Zuiderzeelijn

De aanleg van de Zuiderzeelijn is op losse schroeven komen te staan. Het kabinet heeft besloten dat er onderzoek moet worden gedaan naar alternatieven voor de snelle spoorverbinding tussen Randstad en het noorden van het land.

Met de Zuiderzeelijn hoopte men aanvankelijk en verkeersproblemen in de noordelijke Randstad op te lossen en een economische impuls te geven aan Noord-Nederland. Nu zal ook worden gekeken of deze problemen op een andere manier kunnen worden opgelost.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 21 januari 2006

Tekst 39

2 jaar geleden - *vor 2 Jahren*

anderszins - *sonstwie*

hard praten - *laut reden*

de waarschuwing - *die Warnung, die Verwarnung*

de huisvredebreuk - *der Hausfriedensbruch*

de onruststoker - *der Unruhestifter*

iets toepassen - *etwas anwenden*

Bioscoopverbod blijkt te werken

Het bioscoopverbod voor lastige bezoekers in Amsterdam blijkt een goed middel om de rust in bioscopen te bewaren. Volgens bioscoopketen Pathe zijn er minder incidenten nadat twee jaar geleden het bioscoopverbod werd ingesteld. Het aantal verboden nam af van 52 in 2004 tot 34 in 2005.

Bezoekers die hard praten, telefoneren of anderszins overlast veroorzaken, worden gewaarschuwd en krijgen een bezoekverbod opgelegd. Bij een tweede waarschuwing wordt het lastige gedrag door justitie en politie opgevat als huisvredebreuk. In dat geval moet de onruststoker voor de rechter verschijnen. Die maatregel is tot nu toe niet toegepast.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 24 januari 2006

Tekst 40

het beschavingsoffensief - *die Zivilisationsoffensive*

de agent - *der Polizist*

beleefd - *höflich*

korte metten met iemand maken - *mit jemandem kurzen Prozess machen*

de grap - *der Witz*

bedoelen - *meinen*

afvallen - *abnehmen*

het gedrag - *das Benehmen*

netjes - *ordentlich*

Beschavingsoffensief bij Amsterdamse politie

Hoofdcommissaris Welten van de Amsterdamse politie wil dat zijn agenten er voortaan beschaafd uitzien en zich beleefd gedragen. In een interview met HP/De Tijd zegt Welten korte metten te maken met onder meer discriminerende grappen binnen het korps en met een onbeschaafd uiterlijk.

Hiermee bedoelt hij te lang haar bij mannen, piercings, oorbellen en zichtbare tatoeages. En te dikke politiemensen moeten afvallen, aldus Welten.

Volgens de hoofdcommissaris kunnen agenten burgers overtuigender aanspreken op hun gedrag als ze er zelf netjes uitzien.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 18 januari 2006

OPLOSSING

Tekst 31

In 'slimme' auto's ziet de elektronica erop toe dat de auto niet van de rijbaan afwijkt.

Tekst 32

Jaarlijks moeten zo'n 120 mensen naar de afdeling spoedeisende hulp van een ziekenhuis, omdat zij gewond zijn geraakt tijdens het **darten**

Tekst 33

Voordat de Friezen ook maar dachten aan een Elfstedentocht, was er in 1676 in **Noord-**Holland de Twaalfstedentocht.

Tekst 34

Nederlanders blijken hun talen te kennen: 75 procent zegt minstens twee buitenlandse talen te spreken.

Tekst 35

De rechtbank in Den Bosch heeft woensdag de 65-jarige G. van Z. uit Den Bosch schuldig verklaard aan de dood van zijn even oude onderbuurvrouw. Door een windvlaag kreeg zij begin augustus een bloempot op haar hoofd, afkomstig van zijn balkon. De man kreeg geen straf opgelegd.

Volgens de rechtbank is de man al voldoende gestraft door de dood van zijn onderbuurvrouw. Het vonnis is conform de eis van de officier van justitie.

Tekst 36

Opnieuw is geheime informatie van het ministerie van Defensie in een huurauto achtergelaten. Ditmaal betrof het informatie over de Nederlandse militairen in Afghanistan

Tekst 37

Door de coffeeshops naar de invalswegen aan de grens te verplaatsen, verwacht Maastricht de overlast van Belgische en **Franse** drugstoeristen terug te dringen

Tekst 38

Met de **Zuiderzeelijn** hoopte men aanvankelijk en verkeersproblemen in de noordelijke

Randstad op te lossen

Tekst 39

in bioscopen Bezoekers die hard praten, telefoneren of anderszins overlast veroorzaken, worden gewaarschuwd en krijgen een **bezoekverbod** opgelegd

Tekst 40

Hoofdcommissaris Welten van de Amsterdamse politie wil dat zijn agenten er voortaan beschaafd uitzien en zich beleefd gedragen te dikke politiemensen moeten afvallen, aldus Welten

4) Leesvaardigheid (krantenteksten 2006)

Oefening 4

Zoek in de volgende 10 teksten op, welke van de volgende stellingen correct zijn en welke niet? Noem telkens het nummer van de tekst waarin het (correcte) antwoord te vinden is!

1. Het bedrijf Interpay heeft zaterdag een recordaantal van 1,7 miljoen pintransacties geregistreerd.. De meeste transacties vonden plaats aan het eind van de middag. Dat waren er 290 per seconde.
2. Wat ook is veranderd, zijn de bekeuringen. Wie met te veel drank op achter het stuur zit, wordt met hogere boetes bestraft
3. De thuiswonende jongeren geven hun geld vooral uit aan vakanties, uitgaan, de brommer of de auto. Maar drie op de tien thuiswonenden betalen geen kostgeld
4. Jaarlijks repatriëren de hulpdiensten ruim 1.500 onfortuinlijke wintersporters uit Oostenrijk en Frankrijk. Tijdens het seizoen worden zo'n 160 gipsvluchten uitgevoerd.
5. Op het hoogtepunt telde de rosse buurt in het Spijkerkwartier meer dan driehonderd ramen, wat veel geluids- en parkeeroverlast met zich mee bracht.
6. Uit een onderzoek in twaalf Europese landen blijkt dat Nederland op de laatste plaats komt als het gaat om verkeerskennis.
7. vanaf 1 september 2006 kunnen studenten makkelijker met een Nederlandse studiebeurs in het buitenland studeren. Ze kunnen zich voortaan direct bij een buitenlandse universiteit inschrijven
8. A)De Vereniging Exploitatie Seksbedrijven zegt dat het aantal bordelen met een vergunning is gedaald.
B) De vereniging schat dat er vorig jaar zestien miljoen bezoeken zijn geweest aan prostituees,
9. Ruim 75 % van de eerstejaars pabo-studenten presteert slechter in rekenen dan een deel van de leerlingen in groep acht van het basisonderwijs
10. In Nederlandse winkels kon niet meer met de pinpas worden betaald. De oorzaak van de storing is duidelijk, maar landelijke stroomstoringen als gevolg van het winterweer hebben geen rol gespeeld

Tekst 41

de Pabo - *niederländische Ausbildung für Grundschullehrer*
groep 8 - 6. Klasse
het basisonderwijs - *der Grundschulunterricht*
het Cito - *niederländisches Institut für die Entwicklung von Unterrichtstests*
tekortschieten - *nicht ausreichen*
ontbreken - *fehlen*
iets aankaarten - *etwas zur Sprache bringen*
de eerstejaars - *in etwa: das Erstsemester*
slim - *schlau, gescheit*

Pabo-studenten rekenen slecht

Beginnende studenten aan de pedagogische academie zijn vaak slechter in rekenen dan een deel van de leerlingen in groep acht van het basisonderwijs. Ruim de helft van de eerstejaars pabo-studenten presteert onder het niveau van de beste 20 procent van de leerlingen.

Dat zegt toetsinstituut Cito-groep ter bevestiging van een bericht in Trouw.

Het was al bekend dat de rekenvaardigheid van pabo-studenten tekortschiet, maar exacte cijfers ontbraken. Minister Verhoeven kaartte het probleem in april nog aan. Het is de bedoeling dat de eerstejaars minstens zo goed kunnen rekenen als de slimste kinderen uit groep acht.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 2 januari 2005

Tekst 42

de beginnende rijder - *der Fahranfänger*
het alcoholgebruik - *der Alkoholkonsum, der Alkoholgenuss*
het promillage van 0,2 - 0,2 Promille
de bekeuring - *das Bußgeld, die Strafe*

Strengere alcoholregels beginnende rijders

Beginnende verkeersdeelnemers zijn met ingang van dit jaar gebonden aan strengere regels voor alcoholgebruik. Mensen die hun rijbewijs pas enkele jaren hebben, mogen nog met maximaal een promillage van 0,2 achter het stuur kruipen. Ook voor brommerrijders geldt die norm.

Reden voor de strengere regels is het feit dat jongeren relatief vaak zijn betrokken bij ernstige ongelukken waarbij alcohol in het spel is. Ervaren bestuurders, mensen die hun rijbewijs langer dan vijf jaar hebben, kunnen nog zich wat meer permitteren met een promillage van maximaal

0,5.

Die norm gold tot vorig jaar voor iedereen. Wat ook is veranderd, zijn de bekeuringen. Wie met te veel drank op achter het stuur zit, wordt met hogere boetes bestraft.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 1 januari 2006

Tekst 43

de gipsvlucht - *der Krankenrücktransport per Flugzeug*

de botbreuk - *der Knochenbruch*

de verstuiking - *die Verstauchung*

de kneuzing - *die Prellung*

repatriëren - *in die Heimat zurückbringen*

onfortuinlijk - *unglücklich, glücklos, vom Pech verfolgt*

Eerste gipsvlucht geland in Rotterdam

Op Rotterdam Airport is de eerste gipsvlucht van het winterseizoen geland. In het vliegtuig uit Oostenrijk zaten Nederlandse toeristen die tijdens de wintersportvakantie botbreuken, verstuikingen of kneuzingen hebben opgelopen.

Jaarlijks repatriëren de hulpdiensten ruim 1.500 onfortuinlijke wintersporters uit Oostenrijk en Frankrijk. Tijdens het seizoen worden zo'n 150 gipsvluchten uitgevoerd.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 30 december 2005

Tekst 44

de studiebeurs - *das Stipendium, die Studienbeihilfe*

zich inschrijven - *sich immatrikulieren, sich einschreiben*

de onderwijsinstelling - *die Bildungsanstalt*

de stage - *das Praktikum*

de maatregel - *die Maßnahme*

Makkelijker studiebeurs in het buitenland

Studenten kunnen vanaf 1 september 2007 makkelijker met een Nederlandse studiebeurs in het buitenland studeren. Staatssecretaris Rutte (Onderwijs) heeft besloten dat studenten zich voortaan direct bij een buitenlandse universiteit kunnen inschrijven, zo meldt de Volkskrant.

Nu moeten ze eerst enige tijd bij een Nederlandse onderwijsinstelling hebben gestudeerd. Pas daarna kunnen ze met een beurs naar het buitenland. Studenten kunnen daardoor nooit een hele studie in het buitenland volgen; het blijft beperkt tot een stage of een uitwisselings-project. Veel studenten hebben hierover geklaagd. De maatregel kost ongeveer 27 miljoen euro per jaar.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 05 november 2005

Tekst 45

Zu den niederländischen Sinterklaas-Bräuchen siehe u.a.:

<http://nl.wikipedia.org/wiki/Sinterklaas>

de pintransactie - *die elektronische Bezahlung*
in slaan - *sich eindecken mit*
het betalingsverkeer - *der Zahlungsverkehr*
de pakjesavond - *die Bescherung am Nikolausabend*
de surprise - *die Überraschung*
spenderen aan - *ausgeben für*

Recordaantal pintransacties door Sinterklaas

(Novum) - Nederlanders hebben zaterdag massaal Sinterklaascadeaus ingeslagen. Het bedrijf Interpay, dat in Nederland het betalingsverkeer per pinautomaat regelt, heeft zaterdag een recordaantal van 7,1 miljoen pintransacties geregistreerd. Dat schrijft De Telegraaf zondag. De meeste transacties vonden plaats aan het eind van de middag. Dat waren er 290 per seconde. De helft van de Nederlanders viert dit jaar Sinterklaas. Dat blijkt uit onderzoek van TNS Nipo. De meeste mensen schrijven een gedicht voor pakjesavond, eenderde verpakt de Sinterklaascadeaus in een surprise. Per huishouden wordt ongeveer 125 euro aan de feestavond uitgegeven. Geschat wordt dat in totaal 470 miljoen euro aan de sint is gespendeerd.

Bron:

Nieuws.nl, 04 december 2005

Tekst 46

geld pinnen - *Geld aus dem Automaten holen/abheben*
de pinpas - *die EC-Karte, die Bankkarte*
de pinautomaat - *der Geldautomat*
de winkeldagen - *die Einkaufstage*
Sinterklaas - *Nikolaus*

Grote pinstoring in Nederland

In heel Nederland zijn zaterdag problemen geweest met geld pinnen. In de loop van de middag

ontstonden er storingen; in winkels kon niet meer met de pinpas worden betaald en ook bij de pinautomaten kwam er niet altijd geld uit de muur.

De oorzaak van de storing is onduidelijk, maar de kans is groot dat de landelijke stroomstoringen als gevolg van het winterweer een rol hebben gespeeld. De storing, die aan het begin van de avond werd opgelost, kwam op een van de drukste winkeldagen van het jaar, zo kort voor Sinterklaas.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 26 november 2005

Tekst 47

de werkende jongere - *der berufstätige Jugendliche*

het rapport - *der Bericht*

gemiddeld - *durchschnittlich*

de brommer - *das Moped*

1000 euro in het rood staan - *sein Konto um 1000 Euro überzogen haben*

Veel jongeren kampen met schulden

Een ruime meerderheid van de werkende jongeren tot 25 jaar heeft schulden. Dat blijkt uit een onderzoek van het Nationaal Instituut voor Budgetvoorlichting (Nibud). Het rapport is gebaseerd op gesprekken met jongeren tussen de 16 en 25 in het leerwerktraject; zij gaan een dag per week naar school en werken er vier. Van de jongeren die nog bij hun ouders wonen heeft eenderde een schuld van gemiddeld 750 euro. Dat komt voor hen neer op ongeveer een maandsalaris. De thuiswonende jongeren geven hun geld vooral uit aan vakanties, uitgaan, de brommer of de auto. Maar drie op de tien thuiswonenden betalen kostgeld; een op de tien krijgt zelfs nog een toelage van de ouders van 70 euro per maand. Bij uitwonende jongeren is de schulddispositie nog ongunstiger. Tweederde van hen staat 1750 euro in het rood. Het Nibud biedt vanaf dinsdag via de site www.nibudjong.nl onafhankelijk advies over het omgaan met geld.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 1 november 2005

Tekst 48

de rijvaardigheid - *die Fahrtüchtigkeit*

de automobilist - *der Autofahrer*

de automobilistenclub - *der Automobilclub*

de score - *das Ergebnis*

Rijvaardigheid Nederlanders middelmatig

De rijvaardigheid van Nederlanders is maar middelmatig. Uit een onderzoek in twaalf Europese landen blijkt dat Nederland op de zesde plaats komt als het gaat om verkeerskennis. De beste automobilisten wonen in Zwitserland; op de achttien vragen over praktijksituaties en verkeersregels gaven de Zwitsers de meeste goede antwoorden. De laagste score was voor de deelnemers uit Slovenië. Het was voor het eerst dat de automobilistenclubs gezamenlijk een onderzoek uitvoerden naar de rijvaardigheid.

Bron:

Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep Editie: Nederlands Nieuws, 27 oktober 2005

Tekst 49

de raamprostitutie - die Fensterprostitution
de exploitant - der Unternehmer, der Betreiber
desnoods - notfalls
afplakken - zukleben, verkleben
de woonwijk - der Wohnbezirk
oudejaarsdag - 31. Dezember, Silvester
de vergunning - die Genehmigung, die Konzession
dalen - abnehmen

Folie tegen Arnhemse raamprostitutie

Seksexploatanten in het Arnhemse Spijkerkwartier moeten hun ramen voor woensdag sluiten.

Anders plakt de gemeente de ruiten desnoods af met ondoorzichtig folie.

Na een jarenlange strijd mag Arnhem eindelijk prostitutie in het Spijkerkwartier verbieden, om er een reguliere woonwijk van te maken. Kort voor de jaarwisseling waren er nog enkele tientallen ramen in gebruik. De grootste exploitant sloot op oudejaarsdag zijn 25 ramen. De Vereniging Exploitatie Seksbedrijven zegt dat het aandeel van illegale prostituees op de Nederlandse seksmarkt toeneemt. Dat komt doordat het aantal bordelen met een vergunning is gedaald.

De vereniging schat dat er vorig jaar zes miljoen bezoeken zijn geweest aan prostituees, waarvan de helft in een legaal bordeel werkte.

Bron: Nieuwsservice van Radio Nederland Wereldomroep
Editie: Nederlands Nieuws, 2 januari 2006

Tekst 50

Arnhemse rosse buurt gesloten

Door onze correspondent 4 januari 2006 NRC

ARNHEM, 4 JAN. Na veertig jaar is er vandaag een einde gekomen aan de raamprostitutie in het Arnhemse Spijkerkwartier.

Op last van de Raad van State zijn de sekspannen met ingang van afgelopen nacht gesloten en de prostituees vertrokken. De gemeente wil van het Spijkerkwartier weer een normale woonwijk maken.

Aan de sluiting ging een lange juridische strijd vooraf. De Arnhemse gemeenteraad besloot al in 1997 de raamprostitutie te verbieden om zo een einde te maken aan de buurtoverlast. De prostitutie verhuisde in de jaren zestig, door de vernieuwing van het centrum, naar het Spijkerkwartier. Op het hoogtepunt telde de rosse buurt meer dan driehonderd ramen, wat veel

geluids- en parkeeroverlast met zich mee bracht. De wijk trok veel drugsdealers aan. De bijna zesduizend bewoners kwamen onder meer met wegblokkades in opstand. Door exploitanten uit te kopen en de wijk minder goed bereikbaar te maken, is de omvang van de prostitutie de afgelopen tien jaar ingekrompen. Acht overgebleven exploitanten, met 110 ramen, hebben met juridische procedures de sluiting vertraagd. Van de gemeente mogen ze op het voormalige terrein van een metaalfabriek een eroscentrum opzetten. Ondernemers in die buurt zijn bezorgd omdat er in de nabijheid ook al een tippelzone en een opvangboot voor drugsverslaafden zijn. De gemeente heeft afgesproken dat prostitutie, drugsoverlast en de tippelzone niet op één plek mogen.

OPLOSSING

Tekst 41

Ruim de helft van de eerstejaars pabo-studenten presteert slechter in rekenen dan een deel van de leerlingen in groep acht van het basisonderwijs.

Tekst 42 Wat ook is veranderd, zijn de bekeuringen. Wie met te veel drank op achter het stuur zit, wordt met hogere boetes bestraft

Tekst 43

Jaarlijks repatriëren de hulpdiensten ruim 1.500 onfortuinlijke wintersporters uit Oostenrijk en Frankrijk. Tijdens het seizoen worden zo'n **150** gipsvluchten uitgevoerd.

Tekst 44 vanaf 1 september 2007 makkelijker met een Nederlandse studiebeurs in het buitenland studeren. studenten kunnen zich voortaan direct bij een buitenlandse universiteit inschrijven

Tekst 45.

Het bedrijf Interpay heeft zaterdag een recordaantal van **7,1** miljoen pintransacties geregistreerd.. De meeste transacties vonden plaats aan het eind van de middag. Dat waren er 290 per seconde.

Tekst 46

In Nederlandse winkels kon niet meer met de pinpas worden betaald. De oorzaak van de storing is onduidelijk, **maar de kans is groot** dat de landelijke stroomstoringen als gevolg van het winterweer **een** rol hebben gespeeld

Tekst 47

De thuiswonende jongeren geven hun geld vooral uit aan vakanties, uitgaan, de brommer of de auto. Maar drie op de tien thuiswonenden **betalen kostgeld**

Tekst 48

Uit een onderzoek in twaalf Europese landen blijkt dat Nederland op de **zesde** plaats komt als het gaat om verkeerskennis.

Tekst 49

A)De Vereniging Exploitatie Seksbedrijven zegt dat het aantal bordelen met een vergunning is gedaald.

B) De vereniging schat dat er vorig jaar **zes** miljoen bezoeken zijn geweest aan prostituees,

Tekst 50

Op het hoogtepunt telde de rosse buurt in het Spijkerkwartier meer dan driehonderd ramen, wat veel geluids- en parkeeroverlast met zich mee bracht.

